

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta: Bc. Barbora Borůvková
Název práce: Analýza dopadu GDPR na archivnictví.
Vedoucí práce: Ing. Monika Borkovcová, Ph.D
Oponent: Mgr. Radek Pokorný
Obor studia: Archivnictví - modul Moderní systémy v archivnictví

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Logická stavba a členění práce	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Jazyková a terminologická úroveň	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Náročnost tématu na teoretické znalosti	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Práce s literaturou (citace, poznámky)	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Vymezení cíle a jeho naplnění	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Vlastní přínos studenta	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi	☐	☒	☐	☐	☐	☐

Dílní připomínky a náměty:

Autorka se žel nevyhnula gramatickým chybám, které v krajním případě ztěžují pochopení textu, např. již v úvodu nalezneme obraty „dochází k zpracovávají“, „vysoké pokusy“ (myšleno pokuty) či „specialisti na digitalizaci“. Na str. 18 „...archiváři si mohou využít jakýkoli archivní pramen...“, na str. 20 „...zóna představuje závislost s kybernetickou bezpečností si GDPR klade za...“ Podobné chyby pak pokračují celým textem. Ne vždy si je autorka jistá ve větě skladbě a stylistická úroveň textu kolísá napříč kapitolami. Ne všechny poznámky kritického aparátu jsou zakončeny tečkou, v některých případech vypadl i příslušný internetový odkaz.

V práci se zároveň tvrdí na str. 15: „Jakákoli archiválie, obsahující osobní údaje nesmí být bez souhlasu dané osoby zveřejněna a předkládána k bádání...“ a na str. 23 „Některé archiválie lze předložit i bez souhlasu žijící osoby, jejíž osobní údaje v archiválii figurují...“ Nelze souhlasit s názorem, že „...matriční záznamy jsou v archivu přístupné po uplynutí lhůty 110 let“. Taktéž není ani přesná věta, že „Nícméně začernění, vymazání nebo jiné způsoby, které brání k vyhledávání jmen v dokumentech, ve skutečnosti neovlivní integritu archivních dokumentů ani neohrozí jejich trvalé uchování.“

Celkové posouzení práce a zdůvodnění hodnocení:

Je třeba ocenit, že se autorka odvážně pustila na velmi složité až nepřehledné, ale o to více pro praxi českých archivů důležitější, pole. Práce je strukturovaná logicky, výklad postupuje od představení zásadních norem k popisu situace v českém prostředí a praktické části věnované dálkovému zpřístupňování vybraného typu archiválie (obecní kronika) a dotazníkovému šetření v českých státních archivech.

Autorka široce preferuje doporučení Evropské archivní skupiny a dokonce doporučuje její prostý překlad jako postačující metodické doporučení pro činnost českých archivů. Avšak tvůrci těchto obecných zásad na mnoha místech výslovně uvádějí prostý fakt, že národní legislativa mohou v souladu se závaznou evropskou směrnicí konkrétní podmínky a obsah doporučení zásadně ovlivnit. Navíc ani prostý překlad, jak dokládá i některé části předkládané práce, není jednoduchým úkolem, autorka například nesprávně používá pojem dokument (v originále archival document) namísto správného pojmu archiválie apod. Bylo by tedy velmi cenné, pokud by se pokusila na základě obecného doporučení a dostupných vnitřních předpisů archivů, z kterých široce využila zejména materiál Národního archivu v Praze, takové doporučení formulovat. Nicméně je jasné, že v současné situaci by to bylo na daný druh akademické práce velmi náročné.

Text práce není v 5. kapitole ochuzen ani o základní přehled recepce GDPR v zahraničí, i když není většinou zaměřen speciálně na oblast archivnictví, ale pouze na některé obecné aspekty realizace závazné směrnice v národních prostředích. Zde by práci možná prospěla alespoň sonda do praxe archivů v sousedních zemích při dálkovém zpřístupňování archiválií, například obecních kronik, které si autorka vybrala jako stěžejní indikátor při podobném zkoumání u českých státních archivů.

Praktická část v 6. kapitole je ovlivněna skutečností, že v současné době je velmi těžké realizovat úspěšně plošné dotazníkové akce. Ochota respondentů odpovídat velmi kolísá, a proto i výsledky dotazníkové akce jsou nutně nevyrovnané a jejich vypovídající hodnota je tak zeslabena. Možná se zde projevuje i prostý fakt, že ani dva roky od účinnosti obecné normy nemusí stačit k plnohodnotné recepci. Nicméně výsledky jsou vyhodnoceny převážně velmi pečlivě. V přehledu zásadních položených otázek mi chybí problematika zveřejňování archivních pomůcek, které nepožívají širokých výjimek z dopadu GDPR, jako je tomu u archiválií.

Práce dle mého splnila zamýšlené cíle a odrazily se v ní zásadní problémy a otázky, které doposud přinesla aplikace GDPR na oblast archivnictví.

Doporučené otázky k obhajobě:

Lze v rámci českých archivů předložit některé archiválie obsahující osobní a citlivé osobní údaje žijících osob badateli bez vědomí dotčených subjektů údajů?

Jak zareaguje veřejnoprávní původce, který obdrží žádost o výmaz osobních údajů z dokumentu evidovaného v rámci spisové služby?

Jaký je rozdíl mezi pseudonymizací a anonymizací?

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržená výsledná známka: B-C v závislosti na obhajobě

V Hradci Králové 17.8.2020

_____ podpis posuzovatele práce

